

DOR: [20.1001.1.22285318.1398.10.1.5.2](https://doi.org/10.22285/318.1398.10.1.5.2)

رابطه بین سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی با رضایت تحصیلی دانشجویان

مهرداد حسین تبار *

ابوالقاسم بریمانی **

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، تعیین رابطه بین سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی با رضایت تحصیلی دانشجویان بوده است. این پژوهش توصیفی از نوع هم‌بستگی و از نوع مطالعات کاربردی می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا به تعداد ۲۳۸ نفر بود. نمونه آماری با استفاده از جدول کرجسی و مورگان، به تعداد ۱۴۳ نفر و به شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای برحسب جنسیت انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسش‌نامه سواد اطلاعاتی، سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی استفاده شده است. روایی صوری ابزار توسط صاحب‌نظران و متخصصان مربوطه مورد تأیید قرار گرفته است. پایایی آن‌ها با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ برای هر یک به ترتیب برابر ۰/۸۶، ۰/۸۸ و ۰/۷۸ به دست آمد. جهت بررسی و تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی شامل ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که بین سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی با رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هم‌چنین سهم هر یک از ابعاد سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی در پیش‌بینی رضایت تحصیلی دانشجویان متفاوت است.

واژگان کلیدی

سواد اطلاعاتی، سرمایه اجتماعی، رضایت تحصیلی

* کارشناس ارشد آموزش و بهسازی منابع انسانی، واحد نکا، دانشگاه آزاد اسلامی، نکا، ایران seyedmehrdad1354@gmail.com

** استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد نکا، دانشگاه آزاد اسلامی، نکا، ایران barimani@iauneka.ac.ir

نویسنده مسؤول یا طرف مکاتبه: ابوالقاسم بریمانی

مقدمه

دانشجویان به عنوان مهم ترین عنصر دانشگاه‌ها محسوب می‌شوند. به طوری که تمام تمهیدات در جریان برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها در نهایت به آن‌ها منتهی می‌شود. زیرا آماده‌سازی و ایجاد صلاحیت‌های لازم در دانشجویان برای ورود به اجتماعی که خود سازنده آن خواهند بود، هدف نهایی آموزش عالی است. بی‌گمان در این روند، هر چه به مسائل مربوط به آن‌ها، بیش‌تر توجه شود، ساختار آتی اجتماع از استحکام بیش‌تری برخوردار خواهد بود. از دگر سو یکی از عوامل مؤثر بر عملکرد رضایت‌بخش دانشگاه، وجود دانشجویان موفق به‌عنوان مشتریان آن است و رسالت مهم دانشگاه، پرورش جسم و روان دانشجویان، یعنی تربیت آن‌ها است (Azizinejad et al, 2014, p: 1139).

گسترش روزافزون فن آوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و پیوند مستمر آن با زندگی روزمره افراد از یک سو و تخصصی‌تر شدن زمینه‌های مطالعاتی و تحقیقاتی در رشته‌های علمی از سوی دیگر و انفجار اطلاعات، آلودگی اطلاعات و ضرورت استخراج مناسب منابع معتبر از دیگر سو، ضرورت پرداختن به سواد اطلاعاتی را دوجندان می‌سازد (Tabarsa, Sharifi&Hosseini, 2016, p: 114). سواد اطلاعاتی یکی از مشخصه‌های بارز جامعه اطلاعاتی است که این امکان را به فرد می‌دهد تا برای رفع نیازهای اطلاعاتی خود بتواند به آسانی به اطلاعات دسترسی پیدا کند، از آن‌ها استفاده و آن‌ها را بررسی و ارزیابی کند. در قرن بیست و یکم که عصر اطلاعات نامیده شد، چنین مهارت‌هایی که دانش و اطلاعات را با کارایی به خدمات و کالاهای نو و ابتکاری تبدیل می‌کند، معرف اقتصادهای موفق بر دانش بر شمرده‌اند (Sarlak, 2008). سواد اطلاعاتی اشاره به توانایی دسترسی و استفاده از طیف متنوعی از منابع اطلاعات دارد تا یک نیاز اطلاعاتی حل و فصل شود. سواد اطلاعاتی متضمن یافتن، ارزیابی، استفاده و به تبع آن قراردادن دانش در چرخه ارتباطات است (Nazari, 2005, p: 14)؛ و به معنای توانایی در اتخاذ رفتار اطلاع‌یابی مناسب به منظور شناسایی اطلاعات مورد نیاز برای تأمین نیازهای اطلاعاتی است، به طوری که دسترسی به اطلاعات موردنیاز به استفاده صحیح، اخلاقی و مؤثر از اطلاعات در جامعه منجر شود. اطلاعات موردنیاز ممکن است از طریق هر کانال یا رسانه‌ای که میسر باشد به دست آید (Webber & Johnston, 2002). سواد اطلاعاتی شامل مهارت‌ها و قابلیت‌هایی است که موجب استفاده مؤثر از اطلاعات می‌شود (Repanovici&Landoy, 2007)؛ و به عنوان پایه و اساس برای اشخاص به منظور

دست‌یابی آن‌ها به اهداف شخصی، اجتماعی، حرفه‌ای و تحصیلی بیان و توصیف شده است. مهارت‌های سواد اطلاعاتی برای همه افرادی که بخواهند یادگیری مادام‌العمر داشته و در جوامع دانشی حضور داشته باشند یک ضرورت به حساب می‌آید (UNESCO, 2008).

سرمایه اجتماعی همان جریان سرمایه‌گذاری اشخاص است و این سرمایه تا حدی ناملموس است؛ زیرا دربرگیرنده روابط شخص نیز بوده و می‌تواند در سطوح فردی، درون‌گروهی و بین‌گروهی کاربرد داشته باشد (Abbaszadeh & Muqtadaee, 2009). سرمایه اجتماعی شامل نهادها، روابط، گرایش‌ها و ارزش‌ها و هنجارهایی می‌شود که بر رفتار و تعاملات بین افراد حاکم است (Chen et al, 2008). بعد غیررسمی سازمان که مبتنی بر اعتماد متقابل بوده و مکمل بعد رسمی می‌باشد، به‌عنوان سرمایه اجتماعی سازمان تعریف می‌شود (Danchev, 2006). ناهاپیت و گوشال (1998) با رویکرد سازمانی جنبه‌های مختلف سرمایه اجتماعی را به سه بعد شناختی، رابطه‌ای و ساختاری تقسیم کرده‌اند و هر سه بعد را به اجزای فرعی تری تفکیک نموده‌اند.

بُعد شناختی: عنصر شناختی اشاره به منابعی دارد که فراهم‌کننده مظاهر، تعبیرها و تفسیرها و سیستم‌های معنایی مشترک در میان گروه‌ها است. معیارهای اندازه‌گیری این بعد شامل وجود ارزش‌های مشترک، شناخت و همکاری بر اساس حکایات است.

بُعد رابطه‌ای: عنصر رابطه‌ای توصیف‌کننده نوعی روابط شخصی است که افراد با یکدیگر به خاطر سابقه تعاملاتشان برقرار می‌کنند. مهم‌ترین معیارهای اندازه‌گیری این بعد شامل روابط مبتنی بر صداقت و اعتماد متقابل، همکاری به‌عنوان یک الزام، تعهد به اهداف، رجحان منافع سازمان، عضو یک خانواده مشترک بودن.

بُعد ساختاری: عنصر ساختاری اشاره به الگوی کلی تماس‌های بین افراد دارد؛ یعنی شما به چه کسانی و چگونه دسترسی دارید. مهم‌ترین معیارهای اندازه‌گیری این بعد شامل روابط شخصی گرم، ارتباطات کاری زیاد و ساختار ارتباطی تسهیل‌کننده است (Bordbar&Zarei, 2013, p: 230-231).

از دیدگاه بسیاری از صاحب‌نظران، رضایت، تابع عملکرد ذهنی و انتظارات افراد است. به همین دلیل، هر گونه احساس خوشایندی که نتیجه‌ی مقایسه‌ی عملکرد ذهنی افراد با انتظارات آنان باشد، رضایت نامیده می‌شود. رضایت تحصیلی^۱ دانشجویان بیانگر چگونگی ادراک آن‌ها از

تجارب یادگیری شان می باشد؛ به نحوی که مطابق با تحقیقات، وجود دانشجویانی با تجارب رضایت بخش به حفظ و بهبود بقای آن ها در دانشگاه خواهد انجامید. رضایت، یکی از چهار عنصر کلیدی به منظور ایجاد و توسعه ی تجارب رقابتی محسوب می شود؛ به نحوی که جلب رضایت دانشجویان، نه تنها به وفاداری آن ها کمک خواهد کرد، بلکه به حفظ و نگهداشت آن ها در طولانی مدت نیز منجر خواهد شد. برخی نیز رضایت را مفهومی چندبعدی می دانند که اغلب به منظور بررسی تجانس یا توافق بین انتظارات و نتایج، مورد بررسی قرار می گیرد. بر اساس دیدگاه های مذکور می توان گفت که رضایت تحصیلی، به معنای ادراک دانشجویان از تجربیات زندگی دانشگاهی است که تعیین کننده ی نگرش مثبت یا منفی آن ها از دانشگاه است (Turkzadeh & Motaram, 2014). رضایت از تحصیل شامل ادراک دانشجویان از برنامه های آموزشی، شرایط لازم برای مطالعه و هم چنین رفتار و راهنمایی مربی می باشد (Ahmadi & Sheikholeslam, 2011)؛ که می تواند عامل خوبی برای درجه پذیرش آنان از محیط آموزشی و شرایط موجود باشد و باورهای آنان را در خصوص رشته تحصیلی و امکانات آموزشی بسنجد (Rabbani & Rabiei, 2011, p: 103).

با توجه به اهمیتی که سواد اطلاعاتی، سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی دانشجویان در مؤسسات آموزشی و دانشگاه ها دارند، بررسی های نگرشی در باره این سه متغیر می تواند، ابزار ارزشمندی برای درک بهتر مدیران دانشگاه ها از دانشجویان باشند؛ و به عنوان ضرورت اصلی عامل انسانی در مؤسسات آموزشی بیش تر مورد توجه و مطالعه قرار گیرند. لذا با انجام این پژوهش، می توان وضعیت موجود سواد اطلاعاتی، سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی دانشجویان را شناخت و برنامه ریزی های لازم برای افزایش این ویژگی ها را طراحی و اجرا نمود. در واقع با انجام این مطالعه می توان به مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی پیشنهاد داد که در راستای رضایت تحصیلی دانشجویان چه اقدام هایی انجام دهند و حساسیت آنان را به این کار بیش تر کرد؛ تا بر اساس آن کمیت و کیفیت پیامدها، برون دادها، نتایج و اثربخشی سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی بر رضایت تحصیلی دانشجویان مشاهده و ارزیابی شود. در نهایت، این پژوهش در پی یافتن پاسخی برای این پرسش است که آیا بین سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی رابطه وجود دارد؟

نتایج پژوهش خنیفر و همکاران (Khanifer et al, 2018) با عنوان «تحلیل کانونی رابطه بین سرمایه اجتماعی و سواد اطلاعاتی کارکنان» نشان داد که ترکیب خطی معتبر و معنادار بین سرمایه اجتماعی و سواد اطلاعاتی ارائه شده به وسیله کارکنان بانک وجود دارد. ابعاد سرمایه اجتماعی رابطه مستقیمی با مؤلفه‌های سواد اطلاعاتی را دارا می‌باشند. هم‌چنین مؤلفه شناختی سرمایه اجتماعی و تشخیص نیازهای اطلاعاتی در مقایسه با سایر متغیرهای کانونی، بیشترین نقش را در ایجاد اولین ضریب همبستگی کانونی داشته‌اند. نتایج تحلیل کانونی با ۹۹ درصد احتمال وجود هم‌بستگی بین دو مجموعه متغیر را تأیید می‌کند. شیخ‌الاسلامی و وحدت (Sheikholeslami & Wahdat, 2018) با پژوهشی با عنوان «رابطه سواد رسانه‌ای با رضایت تحصیلی از طریق مشغولیت تحصیلی و پیوند اجتماعی با مدرسه در دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر ارومیه» نشان دادند که سواد رسانه‌ای بر مشغولیت تحصیلی، پیوند اجتماعی با مدرسه و رضایت تحصیلی دانش‌آموزان، تأثیر مستقیم مثبت و معنادار دارد. هم‌چنین مشغولیت تحصیلی و پیوند اجتماعی با مدرسه بر رضایت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مستقیم مثبت و معنادار دارد. علاوه بر آن سواد رسانه‌ای از طریق هر دو متغیر مشغولیت تحصیلی و پیوند اجتماعی با مدرسه بر رضایت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر غیرمستقیم مثبت و معنادار دارد. نتایج پژوهش کشاورز و همکاران (Keshavarz et al, 2017) با عنوان «ارتباط سطح سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد تربیت بدنی دانشگاه شیراز» نشان داد که بین میزان سواد اطلاعاتی دانشجویان کارشناسی ارشد تربیت بدنی و عملکرد تحصیلی آن‌ها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هم‌چنین سواد اطلاعاتی قابلیت پیش‌بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد را دارد. ایجی و سلیمانی (Eji & Suleimani, 2017) با پژوهشی با عنوان «پیش‌بینی سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان بر اساس هوش اجتماعی و سرمایه اجتماعی آنان» نشان دادند که بین هوش اجتماعی و هر یک از مؤلفه‌های سواد رسانه‌ای در دبیرستان دخترانه رابطه مثبت وجود دارد. بین سرمایه اجتماعی و هر یک از مؤلفه‌های سواد رسانه‌ای در دبیرستان دخترانه رابطه مثبت وجود دارد. سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان دختر را می‌توان از هوش اجتماعی و سرمایه اجتماعی آنان پیش‌بینی کرد.

حکیم‌زاده و همکاران (Hakimzadeh et al, 2015) با پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه سواد اطلاعاتی با خودکارآمدی رایانه و عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران» نشان دادند که بین سواد اطلاعاتی با خودکارآمدی رایانه و عملکرد تحصیلی رابطه

وجود دارد. هم‌چنین بین خود کارآمدی رایانه‌ای با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری دیده می‌شود. نتایج پژوهش محترم و ترک‌زاده (Motaram & Turkzadeh, 2014) با عنوان «بررسی رابطه نوع ساختار سازمانی دانشگاه و سرمایه اجتماعی گروه‌های آموزشی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشگاه شیراز» نشان داد که رضایت تحصیلی از طریق متغیر نوع ساختار سازمانی دانشگاه پیش‌بینی می‌شود؛ به این ترتیب که بین ساختار سازمانی تواناساز با رضایت تحصیلی دانشجویان، رابطه‌ی مثبت معنادار و بین ساختار سازمانی بازدارنده با رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه‌ی منفی معناداری وجود دارد. رضایت تحصیلی از طریق متغیر سرمایه‌ی اجتماعی پیش‌بینی می‌شود؛ به این معنا که بین سرمایه‌ی اجتماعی با رضایت تحصیلی رابطه‌ی منفی معناداری وجود دارد. مدل معادله ساختاری نیز نشان داد که رضایت تحصیلی از طریق ورود هم‌زمان متغیر ساختار سازمانی تواناساز؛ بازدارنده و سرمایه اجتماعی پیش‌بینی می‌شود. امین بیدختی و همکاران (Aminbiddokhty et al, 2014) با مطالعه‌ای با عنوان «تأثیر سرمایه اجتماعی بر رضایت تحصیلی دانشجویان» نشان دادند که بین سرمایه اجتماعی و رضایت از تحصیل دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هم‌چنین سرمایه اجتماعی به طور مستقیم بر رضایت تحصیلی دانشجویان اثر ساختاری دارد. کاووسی (Kavousi, 2013) با مطالعه‌ای با عنوان «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با رضایت تحصیلی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد» نشان داد که بین سرمایه اجتماعی و رضایت از تحصیل دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از دیدگاه دانشجویان سرمایه اجتماعی، پیش‌بینی کننده مثبت و معنادار رضایت تحصیلی آنان می‌باشد. قمری (Ghamari, 2012) با پژوهشی با عنوان «رابطه بین سرمایه اجتماعی و انگیزش درونی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر کرج» نشان داد که بین سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. بین انگیزش درونی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد.

ترک‌زاده و محترم (Turkzadeh & Mohtaram, 2012) با پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی گروه‌های آموزشی و رضایت تحصیلی دانشجویان» نشان دادند که رضایت تحصیلی دانشجویان از طریق سرمایه اجتماعی گروه‌های آموزشی پیش‌بینی می‌شود. میانگین مطلوبیت سرمایه اجتماعی گروه‌ها و میزان رضایت تحصیلی دانشجویان در حد متوسطی بود. میزان رضایت‌مندی دانشجویان از ابعاد مختلف شاخص‌های رضایت تحصیلی متفاوت است و بین میزان

رضایت تحصیلی دانشجویان در گروه‌های آموزشی مختلف، تفاوت معناداری مشاهده شد. علی‌نژاد محمدآبادی (Alinezhad Mohammad Abadi, 2011) با پژوهشی با عنوان «تبیین نقش سواد اطلاعاتی در آموزش الکترونیکی و بررسی رابطه سواد اطلاعاتی دانشجویان آموزش الکترونیکی با عملکرد تحصیلی و رضایت‌مندی دانشجویان از دوره‌شان» نشان داد که بین سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی و رضایت‌مندی دانشجویان رابطه مثبت وجود دارد. آناندوالی (Anandwalli, 2018) با پژوهشی با عنوان «تأثیر مهارت‌های سواد اطلاعاتی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان» نشان داد که مهارت‌های سواد اطلاعاتی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان تأثیر دارند و مهارت‌های سواد اطلاعاتی موفقیت تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی می‌کنند. آناستاسیادیس و همکاران (Anastasiadis et al, 2018) با مطالعه‌ای با عنوان «رابطه بین استرس، سرمایه اجتماعی و کیفیت آموزش در میان کارآموزان پزشکی» نشان دادند که بین کیفیت آموزش و سرمایه اجتماعی رابطه مثبتی وجود دارد؛ و بین تمامی خرده مقیاس‌های کیفیت آموزش با تمام خرده مقیاس‌های استرس رابطه منفی وجود دارد. سولماز (Solmaz, 2017) با پژوهشی با عنوان «رابطه بین سطوح یادگیری مادام‌العمر و مهارت‌های سواد اطلاعاتی در نامزدهای معلمی» نشان داد که مهارت‌های سواد اطلاعاتی معلمان بالاتر از حد متوسط است. هم‌چنین بین مهارت‌های سواد اطلاعاتی و سطوح یادگیری مادام‌العمر رابطه معنی‌دار و مثبتی وجود دارد. نتایج مطالعه لیو و ها (Liu & Ha, 2016) با عنوان «تأثیر سواد اطلاعاتی معلمان بر یادگیری مادام‌العمر و اثربخشی مدارس» نشان داد که بین سواد اطلاعاتی و یادگیری مادام‌العمر، یادگیری مادام‌العمر و اثربخشی مدارس و سواد اطلاعاتی و اثربخشی مدارس رابطه معنی‌داری وجود دارد. سلیمانی (Soleymani, 2015) با مطالعه‌ای با عنوان «بررسی رابطه بین سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی در میان دانشجویان» نشان داد که سواد اطلاعاتی تمامی دانشجویان بیش‌تر از مقدار متوسط است. بین سواد اطلاعاتی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. هم‌چنین بین سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هوانگ و همکاران (Huang et al, 2015) با پژوهشی با عنوان «سرمایه اجتماعی و موفقیت دانش‌آموزان: بررسی تأثیر روابط اجتماعی در موفقیت مدرسه در نروژ و رومانی» نشان دادند که سرمایه اجتماعی دانش‌آموزی که از روابط اجتماعی دانش‌آموزان با والدین، معلمان و همسالان حاصل می‌شود، تأثیر قابل توجهی بر موفقیت دانش‌آموزان در هر دو کشور دارد.

آکار (Acar, 2011) با پژوهشی با عنوان «تأثیر سرمایه اجتماعی بر موفقیت تحصیلی» نشان داد که سرمایه اجتماعی بر موفقیت تحصیلی تأثیر دارد. با توجه به هدف اصلی این پژوهش که تعیین رابطه بین سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی با رضایت تحصیلی دانشجویان و ارائه پیشنهادهاى کاربردی به مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی بر اساس نتایج پژوهش می باشد؛ فرضیه های پژوهش به شرح زیر مطرح می گردد:

فرضیه های پژوهش

۱. بین سواد اطلاعاتی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.
۲. بین سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.
۳. سهم هریک از ابعاد سواد اطلاعاتی در پیش بینی رضایت تحصیلی دانشجویان متفاوت است.
۴. سهم هر یک از ابعاد سرمایه اجتماعی در پیش بینی رضایت تحصیلی دانشجویان متفاوت است.

روش

پژوهش حاضر به علت کاربرد نتایج آن در حل مسائل و مشکلات دانشجویان، کاربردی است؛ و با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش، روش توصیفی از نوع هم بستگی بوده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا در سال تحصیلی ۹۷-۹۶ بوده است؛ که از میان ۲۳۸ نفر از دانشجویان، تعداد ۱۴۳ نفر با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای بر حسب جنسیت با استفاده از جدول کرجسی و مورگان، به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت گردآوری داده ها از سه پرسش نامه استفاده شده است؛ که برای سنجش روایی صوری آنها، نظر متخصصان و صاحب نظران دانشگاهی اعمال گردید. برای ارزیابی متغیر سواد اطلاعاتی از پرسش نامه داورپناه و سیامک (۱۳۸۵) استفاده شده است؛ که دارای پنج بُعد توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات، توانایی دستیابی کارآمد و مؤثر به اطلاعات، توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات، توانایی کاربرد هدف مند اطلاعات و توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات می باشد که در ۵۵ گویه تنظیم شده و بر اساس مقیاس پنج گزینه ای لیکرت به ترتیب با گزینه های خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد طراحی و تنظیم گردید؛ که به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شود. جهت سنجش متغیر سرمایه اجتماعی از پرسش نامه ناهایت و گوشال (۱۹۹۸)، استفاده شده است؛ که اصلاحات و تغییرات لازم متناسب با حوزه

پژوهش در پرسش نامه اعمال گردید و دارای سه بُعد ساختاری، ارتباطی و شناختی می باشد؛ که حاوی ۲۸ سؤال است و بر اساس مقیاس پنج گزینه ای لیکرت به ترتیب با گزینه های خیلی مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و خیلی موافقم تدوین شده است؛ که به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شود. هم چنین جهت سنجش متغیر رضایت تحصیلی از پرسش نامه ترک زاده (۱۳۸۶) استفاده شده است که دارای شش بُعد رضایت از تحصیل، رضایت از اساتید، رضایت از همکلاسی ها، رضایت از پیشرفت تحصیلی، رضایت از شیوه ارزیابی آموزشی و رضایت از محیط تحصیل می باشد؛ و حاوی ۵۹ گویه هست که بر اساس یک پیوستار پنج درجه ای به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شود. به منظور ارزیابی پایایی پرسش نامه ها از فرمول آلفای کرونباخ استفاده گردید که بدین منظور ابتدا سه پرسش نامه مورد استفاده در این پژوهش، جهت اجرای آزمایشی در اختیار ۳۰ نفر از اعضای جامعه آماری قرار گرفت. سپس با استفاده از داده های به دست آمده از پرسش نامه های تکمیلی و با کمک نرم افزار SPSS، میزان ضریب آلفای کرونباخ برای پرسش نامه سواد اطلاعاتی ۰/۸۶، سرمایه اجتماعی ۰/۸۸ و رضایت تحصیلی ۰/۷۸ به دست آمد. با توجه به بالا بودن مقدار ضرایب مذکور از ۰/۷۰ می توان گفت که پرسش نامه ها از پایایی مطلوبی برخوردار است. در نهایت جهت تجزیه و تحلیل داده ها و تبدیل آن ها به اطلاعات معنی دار و هم چنین آزمون فرضیه ها از روش های آماری در سطح آمار توصیفی شامل فراوانی، میانگین، انحراف معیار و درصد و در سطح آمار استنباطی شامل آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

یافته ها

یافته های به دست آمده از پژوهش حاضر در خصوص ویژگی های جمعیت شناختی آزمودنی ها نشان داد که ۵۰/۳۵ درصد از پاسخگویان را زن (۷۲ نفر) و ۴۹/۶۵ درصد از آزمودنی ها را مرد (۷۱ نفر) تشکیل داده بودند. هم چنین ۳۹/۱۶ درصد (۵۶ نفر) از آزمودنی ها وضعیت سنی خود را کم تر از ۳۰ سال، ۵۰/۳۵ درصد (۷۲ نفر) بین ۳۱ تا ۴۰ سال و ۱۰/۴۹ درصد (۱۵ نفر) بیش تر از ۴۱ سال اعلام کرده اند.

جهت بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش از آزمون K-S (کولموگروف - اسمیرنوف) استفاده شده است.

جدول ۱. نتایج آزمون K-S جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها

متغیرها	تعداد	آماره K-S	سطح معنی داری	نتیجه آزمون
سواد اطلاعاتی	۱۴۳	۰/۲۰۴	۰/۰۹۲	نرمال
سرمایه اجتماعی	۱۴۳	۰/۱۹۱	۰/۱۴۶	نرمال
رضایت تحصیلی	۱۴۳	۰/۱۸۷	۰/۱۶۴	نرمال

مبنای تجزیه و تحلیل در آزمون‌های آماری بر اساس نتایج میزان سطح معناداری است. اگر این عدد کم‌تر از $0/05$ باشد، داده‌ها از توزیع نرمال پیروی نمی‌کنند؛ بنابراین با توجه به این که در جدول شماره ۱ مقدار سطح معناداری آزمون محاسبه شده برای هر سه متغیر سواد اطلاعاتی، سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی بزرگ‌تر از $0/05$ می‌باشد؛ بنابراین در سطح خطای $\alpha = 0/05$ و با ۹۵ درصد اطمینان این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیرها دارای توزیع نرمال هستند؛ و داده‌ها از توزیع نرمال پیروی می‌کنند. لذا جهت تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها، استفاده از آزمون‌های آماری پارامتریک مجاز است.

فرضیه اول: بین سواد اطلاعاتی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.

جدول ۲. نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش

متغیرها	ضریب همبستگی	(α)	Sig
سواد اطلاعاتی و رضایت تحصیلی	۰/۷۶۷	۰/۰۵	۰/۰۰۰

در جدول شماره ۲ نتایج شاخص‌ها نشان می‌دهد که میزان معنی داری این آزمون (sig=۰/۰۰۰) کم‌تر از $0/05$ است، لذا با ۹۵ درصد اطمینان فرضیه پژوهش تأیید و فرضیه صفر رد می‌گردد. هم‌چنین نتایج حاصل از بررسی مقدار ضریب همبستگی محاسبه شده ($r=0/767$) بین متغیرها حاکی از آن است که بین دو متغیر همبستگی مثبت و رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان بیان نمود که بین سواد اطلاعاتی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد؛ یعنی با افزایش سواد اطلاعاتی رضایت تحصیلی دانشجویان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس. فرضیه دوم: بین سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.

جدول ۳. نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش

Sig	(α)	ضریب همبستگی	متغیرها
۰/۰۰۰	۰/۰۵	۰/۷۹۵	سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی

طبق نتایج جدول شماره ۳، میزان معنی داری این آزمون ($\text{sig}=0/000$) کم تر از $0/05$ است، لذا با ۹۵ درصد اطمینان فرضیه پژوهش تأیید و فرضیه صفر رد می گردد. هم چنین نتایج حاصل از بررسی مقدار ضریب همبستگی محاسبه شده ($r=0/795$) بین متغیرها حاکی از آن است که بین دو متغیر همبستگی مثبت و رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین می توان بیان نمود که بین سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد؛ یعنی با افزایش سرمایه اجتماعی رضایت تحصیلی دانشجویان نیز افزایش می یابد و بالعکس.

فرضیه سوم: سهم هر یک از ابعاد سواد اطلاعاتی در پیش بینی رضایت تحصیلی دانشجویان متفاوت است.

جدول ۴. خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون فرضیه سوم پژوهش

Sig	درجه آزادی	F	R_2 (ضریب تعیین)	R (همبستگی بین متغیرها)
۰/۰۰۰	(۴ و ۱۳۸)	۱۵۵/۴۲	۰/۸۴۶	۰/۹۲۰

همان طوری که در جدول شماره ۴ ملاحظه می گردد، میزان همبستگی بین متغیرهای پیش بین و ملاک پژوهش برابر با ($R=0/920$) می باشد که همبستگی قوی بین متغیرهای پژوهش را نشان می دهد؛ و با توجه به مقدار ضریب تعیین ($R_2=0/846$)، این مقدار نشان می دهد که $84/6\%$ درصد از تغییرات متغیر ملاک (رضایت تحصیلی) توسط متغیر پیش بین (سواد اطلاعاتی) پیش بینی می شود و مابقی مربوط به دیگر مؤلفه ها می باشد که در این پژوهش مورد بررسی قرار نگرفته است.

هم چنین میزان معنی داری این آزمون ($\text{sig}=0/000$) کم تر از $0/05$ است. لذا این نتیجه حاصل می گردد که معادلات رگرسیون در سطح ۹۵ درصد معنی دار بوده و استفاده از معادلات رگرسیون مجاز می باشد؛ یعنی ابعاد سواد اطلاعاتی قادر به پیش بینی رضایت تحصیلی دانشجویان می باشد.

جدول ۵. ضرایب رگرسیون فرضیه سوم پژوهش

Sig	T	ضرایب	ضرایب		مدل
		استاندارد	خطای	B	
		Beta			
۰/۰۰۰	-۸/۱۹۶	-	۰/۲۲۹	-۱/۸۷۷	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۶/۸۰۱	۰/۳۴۴	۰/۰۷۲	۰/۴۸۸	تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات
۰/۰۰۰	۳/۸۰۳	۰/۱۹۷	۰/۰۶۹	۰/۲۶۱	دستیابی کارآمد و مؤثر به اطلاعات
۰/۰۰۰	۴/۱۲۱	۰/۱۸۸	۰/۰۶۰	۰/۲۴۸	توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات
۰/۰۲۴	۲/۲۷۵	۰/۰۹۸	۰/۰۷۴	۰/۱۶۹	توانایی کاربرد هدفمند اطلاعات
۰/۰۰۰	۵/۹۹۳	۰/۳۰۴	۰/۰۵۶	۰/۳۳۶	توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات

همان‌طور که در جدول شماره ۵ مشاهده می‌شود، مقدار سطح معناداری تمامی ابعاد از مقدار ۰/۰۵ کم‌تر می‌باشد. لذا تمامی ابعاد در مدل رگرسیون باقی می‌مانند؛ و با ۹۵٪ اطمینان فرضیه پژوهش تأیید می‌گردد و در واقع ابعاد قادر می‌باشند، تا سهمی از رضایت تحصیلی دانشجویان را تبیین نمایند. در نتیجه سهم هر یک از ابعاد سواد اطلاعاتی در پیش‌بینی رضایت تحصیلی دانشجویان از بیش‌ترین تا کم‌ترین سهم به ترتیب عبارت است از: ۱- توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات ۲- توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات ۳- توانایی دستیابی کارآمد و مؤثر به اطلاعات ۴- توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات ۵- توانایی کاربرد هدفمند اطلاعات

فرضیه چهارم: سهم هر یک از ابعاد سرمایه اجتماعی در پیش‌بینی رضایت تحصیلی دانشجویان متفاوت است.

جدول ۶. خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون فرضیه چهارم پژوهش

Sig	درجه آزادی	F	R ₂ (ضریب تعیین)	R (همبستگی بین متغیرها)
۰/۰۰۰	(۲ و ۱۴۰)	۸۴/۰۳۹	۰/۶۳۶	۰/۷۹۸

بر اساس نتایج جدول شماره ۶ مشاهده می‌شود، میزان همبستگی بین متغیرهای پیش‌بین و ملاک پژوهش برابر با $(R=0/798)$ می‌باشد که همبستگی قوی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد؛ و با توجه به مقدار ضریب تعیین $(R^2=0/636)$ ، این مقدار نشان می‌دهد که ۶۳/۶ درصد از تغییرات متغیر ملاک (رضایت تحصیلی) توسط متغیر پیش‌بین (سرمایه اجتماعی) پیش‌بینی می‌شود و مابقی مربوط به دیگر مؤلفه‌ها می‌باشد که در این پژوهش مورد بررسی قرار نگرفته است. هم‌چنین میزان معنی‌داری این آزمون $(sig=0/000)$ کم‌تر از ۰/۰۵ است. لذا این نتیجه حاصل می‌گردد که معادلات رگرسیون در سطح ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و استفاده از معادلات رگرسیون مجاز می‌باشد؛ یعنی ابعاد سرمایه اجتماعی قادر به پیش‌بینی رضایت تحصیلی دانشجویان می‌باشد.

جدول ۷. ضرایب رگرسیون فرضیه چهارم پژوهش

Sig	T	ضرایب غیر استاندارد شده		مدل
		Beta	خطای استاندارد B	
۰/۰۰۰	-۵/۹۰۳	-	۰/۵۱۱	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۸/۳۵۵	۰/۵۲۵	۰/۰۸۸	ساختاری
۰/۰۰۸	۲/۶۷۶	۰/۱۹۶	۰/۱۹۶	ارتباطی
۰/۰۰۱	۳/۴۰۷	۰/۲۲۰	۰/۱۶۴	شناختی

طبق نتایج جدول شماره ۷، ملاحظه می‌گردد، مقدار سطح معناداری تمامی ابعاد از مقدار ۰/۰۵ کم‌تر می‌باشد. لذا تمامی ابعاد در مدل رگرسیون باقی می‌مانند؛ و با ۹۵٪ اطمینان فرضیه پژوهش تأیید می‌گردد و در واقع ابعاد قادر می‌باشند تا سهمی از رضایت تحصیلی دانشجویان را تبیین نمایند. در نتیجه سهم هر یک از ابعاد سرمایه اجتماعی در پیش‌بینی رضایت تحصیلی دانشجویان از بیش‌ترین تا کم‌ترین سهم به ترتیب عبارت است از: ۱- ساختاری ۲- شناختی ۳- ارتباطی.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از یافته‌های این پژوهش نشان داد که بین سواد اطلاعاتی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عبارتی، هر چه سواد اطلاعاتی دانشجویان در دانشگاه بیش تر باشد، رضایت تحصیلی آنان بیش ترمی شود. هم‌چنین سواد اطلاعاتی پیش‌بینی‌کننده مناسبی برای رضایت تحصیلی دانشجویان می‌باشد. بین سرمایه اجتماعی و رضایت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عبارتی، هر چه سرمایه اجتماعی دانشجویان در دانشگاه بیش تر باشد، رضایت تحصیلی آنان بیش تر می‌شود هم‌چنین سرمایه اجتماعی پیش‌بینی‌کننده مناسبی برای رضایت تحصیلی دانشجویان می‌باشد. بررسی پیشینه پژوهش حاکی از همسانی نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش‌های دیگر محققان دارد. خنیفر و همکاران (Khanifer et al, 2018) که بین سرمایه‌ی اجتماعی و سواد اطلاعاتی رابطه وجود دارد. شیخ‌الاسلامی و وحدت (Sheikholeslami & Wahdat, 2018) که سواد رسانه‌ای بر مشغولیت تحصیلی و رضایت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت و معناداری دارد. کشاورز و همکاران (Keshavarz et al, 2017) که بین سواد اطلاعاتی دانشجویان و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هم‌چنین سواد اطلاعاتی قابلیت پیش‌بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان را دارد. ایجی و سلیمانی (Eji & Suleimani, 2017) که بین سرمایه اجتماعی و مؤلفه‌های سواد رسانه‌ای رابطه مثبت وجود دارد.

حکیم‌زاده و همکاران (Hakimzadeh et al, 2015) که بین سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد. محترم و ترک‌زاده (Motaram & Turkzadeh, 2014) که رضایت تحصیلی از طریق متغیر سرمایه‌ی اجتماعی پیش‌بینی می‌شود. امین بیدختی و همکاران (Aminbiddokhty et al, 2014) که بین سرمایه اجتماعی و رضایت از تحصیل دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. کاووسی (Kavousi, 2013) که بین سرمایه اجتماعی و رضایت از تحصیل دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و سرمایه اجتماعی، پیش‌بینی‌کننده مثبت و معنادار رضایت تحصیلی می‌باشد. قمری (Ghamari, 2012) که بین سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. ترک‌زاده و محترم (Turkzadeh & Motaram, 2012) که رضایت تحصیلی دانشجویان از طریق سرمایه اجتماعی گروه‌های آموزشی پیش‌بینی می‌شود. علی‌نژاد محمدآبادی (Alinezhad Mohammad Abadi, 2011) که بین

سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی و رضایتمندی دانشجویان رابطه مثبت وجود دارد. آناندوالی (Anandwalli, 2018) که مهارت‌های سواد اطلاعاتی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان تأثیر دارند و مهارت‌های سواد اطلاعاتی موفقیت تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی می‌کنند. سولماز (Solmaz, 2017) که بین مهارت‌های سواد اطلاعاتی و سطوح یادگیری مادام‌العمر رابطه معنی‌دار و مثبتی وجود دارد. لیو و ها (Liu & Ha, 2016) که بین سواد اطلاعاتی و یادگیری مادام‌العمر رابطه معنی‌داری وجود دارد. سلیمانی (Soleymani, 2015) که بین سواد اطلاعاتی و عملکرد تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. هوانگ و همکاران (Huang et al, 2015) که سرمایه اجتماعی دانش‌آموزان تأثیر قابل توجهی بر موفقیت تحصیلی دارد. آکار (Acar, 2011) که سرمایه اجتماعی بر موفقیت تحصیلی تأثیر دارد. در چنین دورانی که فن‌آوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی پیوند مستمر و ناگسستنی با زندگی شخصی، تحصیلی و شغلی افراد دارند؛ و فعالیت‌های روزمره انسان‌ها بسیار وابسته به اطلاعات می‌باشد. بر اهمیت رشد توانایی‌های سواد اطلاعاتی دانشجویان در مؤسسات آموزشی بیش از پیش تأکید می‌شود، از سویی دیگر با انفجار اطلاعات، زمینه‌های مطالعاتی و تحقیقاتی در رشته‌های علمی تخصصی‌تر شده و استخراج مناسب منابع معتبر از دستاوردهای علمی اهمیت و ضرورت مهارت‌های سواد اطلاعاتی را در دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات آموزشی دوچندان می‌سازد. لذا با توجه به اهمیت پیدا کردن این مقوله باید به طور منظم آموزش مهارت‌های سواد اطلاعاتی مانند توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات، توانایی دستیابی کارآمد و مؤثر به اطلاعات، توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات، توانایی کاربرد هدف‌مند اطلاعات و توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات و هم‌چنین تمرین چگونگی استفاده بهینه از اطلاعات موجود برای دانشجویان ارائه شود؛ و با در اختیار قرار دادن منابع، امکانات و سخت‌افزارهای مورد نیاز برای این‌گونه آموزش‌ها در محیط‌های آموزشی به ایجاد محیط آموزشی حمایتی جهت توسعه و ترویج آموزش اثربخش و مطلوب به منظور افزایش پیشرفت تحصیلی و احساس رضایت تحصیلی دانشجویان کمک شایانی کرد.

بنابراین پیشنهاد می‌شود مدیران از طریق توسعه و تجهیز محیط‌های آموزشی به امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری می‌توانند شرایط لازم و محیط مطلوبی را برای تأمین نیازهای اطلاعاتی و استفاده مناسب و به‌جا از دستاوردهای علمی و پژوهشی برای دانشجویان فراهم کنند تا آنان بتوانند از طریق افزایش اطلاعات خویش رضایت تحصیلی مؤثرتری را از خود بروز دهند؛ و با

حمایت و تشویق افراد نخبه و متخصص شرایط لازم را برای ادامه تحصیل آنان در مؤسسات آموزشی فراهم نمایند. از سویی دیگر با توجه به این که سرمایه اجتماعی نقش مؤثری در زندگی تحصیلی و اجتماعی دانشجویان دارد؛ بنابراین در دانشگاه ایجاب می‌شود که شناسایی و قضاوت درباره ارزش‌ها، گرایش‌ها و رفتارهای دانشجویان باید از اهمیت زیادی برخوردار باشد. تا از این طریق به حذف رفتارهای ناشایست و ناکارآمد و توسعه و تقویت رفتارهای مناسب و مطلوب در دانشجویان اقدام نمود؛ و از طریق جنبه‌های مختلف سرمایه اجتماعی مانند بعد شناختی (منابعی که فراهم‌کننده مظاهر، تعبیرها، تفسیرها، ارزش‌های مشترک، شناخت و همکاری متقابل می‌باشد)، بُعد رابطه‌ای (روابط شخصی مبتنی بر صداقت و اعتماد متقابل، همکاری به‌عنوان یک الزام، تعهد به اهداف و عضو یک خانواده مشترک بودن) و بعد ساختاری (تماس‌های بین افراد از طریق روابط شخصی گرم، ارتباطات کاری زیاد و ساختار ارتباطی تسهیل‌کننده) به منظور تقویت شیوه تفکر، احساس و رفتار دانشجویان می‌توان به آنان کمک نمود، لذا دانشگاه‌ها باید شرایط و محیط مناسبی را فراهم نموده تا دانشجویان با اقدامات مؤثری که از طریق تعاملات و برقراری روابط منطقی و مناسب با سایر هم‌کلاسی‌های خویش انجام می‌دهند، بتوانند به شکل مطلوب‌تری فعالیت تحصیلی خویش را با موفقیت سپری نموده و از آن احساس رضایت نمایند.

بنابراین با توجه به نقش مؤثر سرمایه اجتماعی در رضایت تحصیلی دانشجویان، پیشنهاد می‌گردد به منظور بهبود و افزایش سرمایه اجتماعی در بین دانشجویان سرمایه‌گذاری، طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی در دانشگاه در راستای ایجاد تعاملات، گرایش‌ها، ارزش‌ها و هنجارهایی صورت گیرد که بر رفتار و روابط صمیمانه بین دانشجویان تأثیر گذار است.

بنابراین لازم است مسئولان و مدیران دانشگاه، به موضوع سرمایه اجتماعی و سواد اطلاعاتی به منظور ارتقای رضایت تحصیلی دانشجویان بیش‌تر توجه کنند، زیرا دستیابی به رضایت تحصیلی منجر به بهبود کیفیت و کمیت خدمات آموزشی در دانشگاه می‌شود؛ و از اتلاف منابع در دانشگاه جلوگیری می‌نماید. با توجه به اهمیت دانشگاه‌ها و رسالت عظیمی که به عهده دارند، لازم است، فرهنگ سرمایه اجتماعی و سواد اطلاعاتی را در این سازمان نهادینه نموده و ساختار مناسبی را برای نهادینه کردن این متغیرها انتخاب کنند. با عنایت به تحقیقات انجام گرفته انتظار می‌رود سواد اطلاعاتی و سرمایه اجتماعی شرط لازم برای رضایت تحصیلی دانشجویان باشد و به گسترش نخبه‌پروری در مؤسسات آموزشی کمک نماید.

References

- Abbaszadeh, M., & Muqtadaee, L. (2009). Sociological study of the impact of social capital on knowledge creation. *Iranian Journal of Sociology*, 10(1), 3-28. (in Persian).
- Acar, E. (2011). Effects of social capital on academic success. *Educational Research and Reviews*, 6(6), 456-461.
- Ahmadi, S., & Sheikholeslam, R. (2011). The Relationship between Emotional Intelligence and Academic Achievement with Intermediation of Satisfaction with Education. *Educational Psychology Studies*, 8(13), 1-20. (in Persian).
- Alinezhad Mohammadabadi, M. (2011). Explain the role of information literacy in e-learning and the relationship between Information Literacy E-learning with academic performance Students and academic performance and student's satisfaction from their course. (Doctoral Dissertation). *Payame Noor University, Center for Humanities and Social Sciences Research*. (in Persian).
- Aminbiddokhti, A. A., Jafari, S., Khosrawinia, M., & Norouzi, N. (2014). The Effect of Social Capital on Academic Satisfaction. *Educational Planning Studies*, 2(2), 107-138. (in Persian).
- Anandwalli, G. (2018). Impact of information literacy skills on the academic achievement of the students. *International Journal of Research in Humanities, Arts and Literature*, 6(3), 1-16.
- Anastasiadis, Ch., Tsounis, A., & Sarafis, P. (2018). The relationship between stress, social capital and quality of education among medical residents. *BMC Research Notes*, 11(274), 1-7.
- Azizinejad, B., Pourheidar, R., & Soltani, P. (2014). The Relationship between Mental Health and In-University Factors among Health Students in Urmia University of Medical Sciences. *The Journal of Urmia Nursing and Midwifery Faculty*, 12(12), 1139-1146. (in Persian).
- Bordbar, G., & Zarei, M. (2013). The Effect of Social Capital on Promoting Knowledge Management Level in the Welfare Organization of Yazd Province. *Applied Sociology*, 24(52), 244-277. (in Persian).
- Chen, M., Chang, Y. & Hung, S. (2008). Social capital and creativity in R & D project team. *R & D management*, 38 (1), 21 – 34.
- Danchev, A. (2006). Social capital and sustainable behavior of the Firm. *Industrial management & Data system*, 10 (7), 953-965.

- Eji, E., & Soleimani, N. (2017). Prediction of Students' Media Literacy Based on their Social Intelligence and Social Capital. *Journal of Leadership and Educational Management*, 11(4), 25-37. (in Persian).
- Ghamari, M. (2012). Relationship between social capital and internal motivation with academic achievement of high school students in Karaj. *Education and Evaluation*, 5(20), 45-58. (in Persian).
- Hakimzadeh, R., Nagheshineh, R., & Biniaz, H. (2015). The Relationship between Information Literacy and Computer Self-Efficacy and Academic Performance of Students in Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran. *Academic Library and Information Research*, 49(2), 153-168. (in Persian).
- Huang, L., Dămean, D. & Cairns, D. (2015). Social Capital and Student Achievement: Exploring the Influence of Social Relationships on School Success in Norway and Romania. *Creative Education*, 6, 1638-1649.
- Kavousi, F. (2013). The Study of the Relationship between Social Capital and Academic Satisfaction of Ferdosi University Students in Mashhad, *2nd International Management Conference, Entrepreneurship and Economic Development, September 21, Qom, Payame Noor University*. (in Persian).
- Keshavarz, L., Farahani, A., Ghorbani, L., & Tamadon, M. M. (2017). The relationship between information literacy level and academic performance of undergraduate students of physical education of Shiraz University. *Applied Research in Sport Management*, 5(4), 109-115. (in Persian).
- Khanifar, H., Rashid, A.A., Hosseinifard, S. M., & Jamshidzahi, Y. (2018). The focal analysis of the relationship between social capital and employee information literacy. *Journal of Management Information Science and Technology*, 4(1), 1-18. (in Persian).
- Liu, F., & Ha, J.L. (2016). Effects of Teachers' Information Literacy on Lifelong Learning and School Effectiveness, *Eurasia Journal of Mathematics. Science & Technology Education*, 12(6), 1653-1663.
- Motaram, M., & Turkzadeh, J. (2014). Investigating the relationship between the type of organizational structure of the university and social capital of educational groups with academic satisfaction among students of Shiraz University. *Applied Sciences*, 25(1), 175-194. (in Persian).
- Nazari, M. (2005). Information literacy. Tehran: *Iran Information and Documentation Center*. (in Persian).
- Rabbani, R., & Rabiei, K. (2011). Evaluation of the choice of the field and its impact on students' academic satisfaction. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 17(2), 99-120. (in Persian).

- Repanovici, A & Landoy, A. (2007). Information literacy applied on electronic resources practices from Brasov, Romania and Bergen, Norway. *World Library and Information Congress: 73rd IFLA General Conference and Cncil (Durban, 19 ñ 23 August)*. Retrieved November 10, 2008, from: http://www. Ifla. Org/ IV/ ifla 73/ papers/ 158- Repanovici_ Landoy-en. Pdf.
- Serlak, M.N. (2008). Knowledge Age organizations. Tehran: *Payame Noor Publications*. (in Persian).
- Sheikholeslami, M., & Vahdat, R. (2018). The Relationship of Media Literacy with Academic Satisfaction through Academic Engagement and Social Linkage with School in High School Students of Urmia. *Social Psychology*, 12(46), 61-73. (in Persian).
- Soleymani, M.R. (2015). Investigating the relationship between information literacy and academic performance among students. *Journal of education and health promotion*. 3, 1-4.
- Solmaz, D.Y. (2017). Relationship between Lifelong Learning Levels and Information Literacy Skills in Teacher Candidates. *Universal Journal of Educational Research*, 5(6), 939-946.
- Tabarsa, G., Sharifi, S., & Hosseini, S. A. (2016) The Effect of Information Literacy of Employees on Organizational Agility. *Human Resources Management Research*, 8(2), 13-136 (iIn Persian).
- Turkzadeh, J., & Motaram, M. (2014). Evaluating Student Satisfaction Scale. *Higher Education Letter*, 7(26), 155-176. (in Persian).
- Turkzadeh, J., & Motaram, M. (2012). Study of the relationship between social capital of educational groups and academic satisfaction of students. *Journal of Organizational Behavior Studies*, 1(3), 1-27. (in Persian).
- UNESCO. (2008). *Information for all programs me*. Retrieved from www. UNESCO. org.
- Webber, S & Johnston, B. (2002). Information literacy: The social action agenda. In D. Booker (Ed.), *Information literacy: The social action agenda: Proceedings of the 5th national information literacy conference*, 68-80.

